

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lipca 2008 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Marek Podogrodzki

Sędziowie: SA Maria Gleixner - Dyk (spr.)

SA Barbara Godlewska - Michalak

Protokolant: Eligiusz Gala

Po rozpoznaniu w dniu 2 lipca 2008r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa A ---

.. Spółka Jawna z siedzibą w R

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o nałożenie kary pieniężnej

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

z dnia 7 września 2007 r., sygn. akt XVII AmE 46/07

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 22 grudnia 2006 r., po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego orzekł, że Przedsiębiorca „A

Spółka Jawna naruszył warunek 2.2.3. koncesji na obrót paliwami ciekłymi udzielonej mu przez Prezesa URE w ten sposób, iż wprowadził do obrotu poprzez stację paliw mieszczącą się w miejscowości R olej napędowy o jakości niezgodnej z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki o Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2004 r. Nr 192, póź. 1969) i wymierzył karę pieniężną w wysokości 36.000,00 zł. co stanowi 0,17 % przychodu z działalności koncesjonowanej osiągniętego w roku 2005.

W odwołaniu od tej decyzji Przedsiębiorca wniósł o jej uchylenie w całości lub jej zmianę zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych i przyjęcie, że w ramach prowadzonej działalności nie dochował należytej staranności,

2. naruszenie przepisów art. 355 § 1 kc w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 4 i art. 56 ust. 1 pkt 12 Prawa energetycznego poprzez przyjęcie, że nastąpiło naruszenie warunków koncesji oraz zagrożenie interesów klientów, podczas gdy powstanie tego zagrożenia nastąpiło z przyczyn niezależnych od powoda,

3. błędne zastosowanie art. 56 ust. 1 pkt 12 Prawa energetycznego.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes URE podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji wnosząc o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrokiem z dnia 7 września 2007 r. oddalił odwołanie.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynikało, iż powód prowadzi działalność gospodarczą polegającą na obrocie paliwami ciekłymi na podstawie koncesji na obrót paliwami ciekłymi udzielonej przez Prezesa URE decyzją z dnia 16 stycznia 2003 r. na użytkowanej stacji paliw znajdującej się w miejscowości R nr gmina M.

Warunek 2.2.3. ww. koncesji, na którego naruszenie powołuje się Prezes URE stanowi - „*Koncesjonariuszowi nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych określonych w koncesji, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami wynikającymi z norm określonych obowiązującymi przepisami*”.

Pismem z dnia 1 września 2005 r. Główny Inspektor Inspekcji Handlowej poinformował Prezesa URE o wynikach kontroli jakości paliw ciekłych, która została przeprowadzona na stacji paliw prowadzonej przez powoda.

Z załączonego protokołu wynika, że w dniu 24 czerwca 2005 r. pobrano próbki benzyny bezołowiowej Pb-95 i oleju napędowego, które przekazano następnie do Laboratorium Centralnego Polcargu International sp. z o.o. w Szczecinie, celem zbadania parametrów paliw pod kątem zgodności z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz.U. 2004. 192.1969.).

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, w badanej próbce oleju napędowego zawartość siarki 437 mg/kg, a powinna wynosić maksymalnie 54 mg/kg. Z uwagi na fakt, że w trakcie kontroli dostarczony został olej napędowy, ponownie pobrano jego próbki do kontroli. W wyniku kolejnego badania stwierdzono, że zawartość siarki wynosiła 1450 mg/kg, mimo, iż nie powinna przekraczać 54 mg/kg.

Pismem z dnia 15 lutego 2006 r. Prezes URE zawiadomił powoda o wszczęciu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z naruszeniem warunku 2.2.3. koncesji. Przedsiębiorca nie udzielił odpowiedzi na to pismo.

Sąd ustalił, że powód nie zakwestionował wyników badań paliwa, wskazując jedynie, że do sprzedaży paliwa o jakości niezgodnej z normą doszło z przyczyn przez spółkę niezawinionych. Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał okoliczność wprowadzenia do obrotu paliwa niespełniającego wymagań jakościowych za przyznaną na zasadzie art. 230 k.p.c.

W sprawie niekwestionowane było również, że paliwo będące przedmiotem badania dostarczone zostało na stacje benzynową powoda przez przedsiębiorstw P. na podstawie przedstawionych faktur VAT a zatem, podaje Sąd bezcelowe było przeprowadzanie dodatkowych dowodów z przesłuchania świadków na tę okoliczność. Sąd uwzględnił również twierdzenia powoda, dotyczące uzyskanie od dostawcy orzeczenia laboratoryjnego nr 3117/9612. Wobec powyższego Sąd uznał, że przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków na potwierdzenie tej okoliczności jest bezcelowe.

Sąd stwierdził, iż istotne jest zatem w sprawie, czy w istocie powód dochował należytej staranności w ramach prowadzonej działalności gospodarczej i wpływu tej okoliczności na wymierzenie kary pieniężnej.

Sąd I instancji nie podzielił stanowiska powoda, według którego w ramach prowadzonej działalności gospodarczej dochował wszelkich aktów należytej staranności, w związku z czym wprowadzenie do obrotu paliwa niespełniającego wymagań jakościowych miało charakter niezawiniony.

Wskazał na charakter koncesji, która jest zobowiązaniem przedsiębiorcy do wykonywania wynikających z niej obowiązków w zamian

za korzyści płynące z tego tytułu zaznaczając, że przedsiębiorca prowadzący koncesjonowaną działalność gospodarczą odpowiada za sprostanie tym obowiązkom, bez względu na to, jakich środków do tego użył, czy też, jakie czynności podjął, aby rezultat ten osiągnąć. Zatem, to na powódzie, jako profesjonalście, ciąży obowiązek stworzenia takiej organizacji przedsiębiorstwa, aby wykluczyć możliwość wprowadzenia do sprzedaży paliwa o jakości nieodpowiadającej normom określonym w przepisach. Taka wykładnia pojęcia należytej staranności, wymaganej w ramach prowadzenia koncesjonowanej działalności gospodarczej, polegającej na obrocie paliwami ciekłymi, wywodzi Sąd, jest ugruntowana i jednolita w orzecznictwie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, którego orzeczenia przytoczył.

Zaznaczył Sąd Okręgowy, iż przedsiębiorca ma pełną swobodę wyboru działań, w celu wywiązania się z obowiązków koncesyjnych. Może to czynić, np. poprzez żądanie od dostawcy certyfikatów potwierdzających jakość paliwa przy zakupie każdej partii, jak również pobranie stosownych próbek paliwa do kontroli.

Zarzut naruszenia przez Prezesa URE art. 355 § 2 kodeksu cywilnego poprzez przyjęcie, że przedsiębiorca nie wykazał staranności wymaganej od podmiotu prowadzącego działalność profesjonalną jest w świetle powyższego nieuzasadniony stwierdza Sąd I instancji. Interpretacja art. 355 § 2 k.c. musi bowiem uwzględniać wyjątkowy charakter działalności gospodarczej, jaką jest działalność koncesjonowana, w przypadku której poziom staranności wymaganej od przedsiębiorcy jest wyższy niż przeciętny poziom staranności przyjęty w obrocie gospodarczym. Argumentem dla przyjęcia, że powód nie zachował należytej staranności w związku z wprowadzeniem do obrotu paliwa ciekłego jest fakt, iż przedstawione przez niego orzeczenie laboratoryjne (k. 40 akt sądowych), wydane zostało przez N. sp. z o.o. w Warszawie a nie bezpośredniego dostawcę

paliwa — P ..... Ponadto, przedmiotowe orzeczenie nie zawiera żadnych informacji, które mogłyby potwierdzić, lub chociaż uprawdopodobnić, iż odnosi się do partii paliwa oferowanego do sprzedaży na stacji paliw powoda.

Sąd Okręgowy nie przychylił się także do stanowiska powoda, że okolicznością przemawiającą za przyjęciem braku zawinienia był zakup paliwa od podmiotu, z którym koncesjonariusz współpracuje od dłuższego czasu i uznał, że Prezes URE przyjął prawidłową wykładnię przepisu art. 355 § 1 kc oraz w sposób prawidłowy zastosował przepis art. 56 ust. 1 pkt 12 Prawa energetycznego.

Zdaniem Sądu nie ma żadnych wątpliwości, że Prezes URE uwzględnił wszystkie okoliczności umniejszające winę powoda. Świadczy o tym wymiar kary pieniężnej w wysokości zaledwie 0,17% przychodu powoda w roku 2005, co przy uwzględnieniu okoliczności, że kara maksymalna wynosi 15% przychodu, uzasadnia przyjęcie, że wymierzona kara pieniężna była bardzo łagodna.

Na uwzględnienie nie zasługuje również zarzut naruszenia przepisu art. 32 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo energetyczne. Przepis ten mówiący o obowiązku uzyskania koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie, o którym mowa w tym przepisie, nie ma zastosowania w przedmiotowej sprawie.

Z tych przyczyn Sąd na zasadzie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Apelację od tego wyroku wniósł powód zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie:

1) art. 233 kpc poprzez błąd w ustaleniach faktycznych i przyjęcie, że w ramach prowadzonej działalności nie dochował należytej staranności,

2) przepisów art.355 § 1 kc w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 4 i art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne przez przyjęcie że nastąpiło przez powodową Spółkę naruszenie warunków koncesji i przez to powstanie zagrożenia interesom ekonomicznym klientów, podczas gdy powstanie tego zagrożenia nastąpiło z przyczyn od Spółki niezależnych.

3) błędne zastosowanie art. 56 ust. 1 pkt. 12 ustawy - Prawa Energetycznego.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 22 grudnia 2006r. znak DPE-41 1311(3)/2006/2520/SB w całości lub ewentualnie o jej zmianę poprzez zmniejszenie wymierzonej powodowi kary do kwoty 1.000 zł.

W uzasadnieniu apelacji omówiono szczegółowo jej zarzuty.

W odpowiedzi na apelację Prezes Urzędu Regulacji Energetyki domagał się jej oddalenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest uzasadniona.

Jest w sprawie poza sporem, że na mocy decyzji z dnia 16 stycznia 2003 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki udzielił przedsiębiorcy – „A

Spółka jawna z siedzibą w Re koncesji na obrót paliwami ciekłymi na okres od 25 stycznia 2003 r. do 25 stycznia 2013 r. Z warunku zawartego w pkt 2.2.3. koncesji wynika – *„Koncesjonariuszowi nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych określonych w niniejszej koncesji, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami wynikającymi z zawartych umów i z norm określonych obowiązującymi przepisami”*. Koncesja ta udzielona została przedsiębiorcy na jego wniosek a obowiązek jej uzyskania dla prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu

paliwami ciekłymi wynikał z art. 32 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (obecnie t.j. Dz. U. z 2006 r. nr 89, poz. 625 ze zm.).

Natomiast stosownie do przepisu art. 56 ust. 1 pkt 12 cytowanej wyżej ustawy karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji. Z treści tego przepisu wynika wprost, iż stwierdzenie dokonania przez koncesjonariusza określonego w nim czynu, jest przesłanką wystarczającą wymierzenia kary pieniężnej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Zasady wymierzania kary określa ust. 3 art. 56 wskazywanej ustawy stanowiąc - *Wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 15 % przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji, wysokość kary nie może przekroczyć 15 % przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.* Ustalając wysokość kary pieniężnej Prezes uwzględnia stopień szkodliwości czynu i zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe – art. 56 ust. 6 ustawy.

Sąd I instancji trafnie uznał za okoliczność bezsporną, wobec nie kwestionowania przez powoda wyników pobranych dwukrotnie próbek oleju napędowego, które znacznie przekraczały dopuszczalne rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2004 r. nr. 192, poz. 1969) normy, czynienie przez powoda przedmiotem obrotu paliwa o jakości niezgodnej z obowiązującymi przepisami ze względu na zawarty w nim zawyżony poziom siarki.

Należy podzielić stanowisko Sądu Okręgowego, że powód przy wykonywaniu działalności koncesjonowanej nie dochował należytej

staranności i wobec tego wprowadził do obrotu paliwo nie spełniającej określonych prawem norm. Wywody Sądu Okręgowego co do charakteru koncesji i działalności gospodarczej prowadzonej w oparciu o uzyskaną koncesję Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje i przyjmuje za własne. Działalności pozarolnicza wykonywana na podstawie udzielonej koncesji wymaga szczególnej staranności, wyjątkowej i podwyższonej niż działalność nie objęta obowiązkiem uzyskania koncesji. Z jej wykonywaniem wiąże się podwyższony poziom ryzyka dla dóbr uznanych przez ustawodawcę za szczególnie chronione. Nadto działalność koncesjonowaną może wykonywać jedynie taki podmiot, który spełnia wymagania określone prawem co daje gwarancję, że będzie miał faktyczne możliwości wykonywania zobowiązań wynikających z koncesji. Sama okoliczność zakupu paliwa od stałego kontrahenta nie może stanowić o tym, że powód dochował należytej staranności aby uchronić się od wprowadzenia do obrotu oleju napędowego spełniającego wymagania wskazane w cytowanym wyżej rozporządzeniu. Natomiast przedłożone orzeczenie laboratoryjne Nr 3117 dotyczące oleju napędowego, jakie dostarczył powodowi sprzedawca paliwa Pl ..., nie jest także dowodem na dochowanie przez powoda należytej staranności, gdyż nie wynika z niego czy odnosi się do oleju napędowego dostarczonego do stacji paliw powoda. To obowiązkiem prowadzącego działalność gospodarczą na podstawie udzielonej koncesji i osiągającego z tego tytułu zyski, jest takie zorganizowanie tej działalności, aby sprawdzać pod względem jakościowym dostarczany mu produkt i aby nie naruszać postanowień udzielonej koncesji, przy czym wybór środków weryfikujących jakość dostarczanego paliwa należy do przedsiębiorcy. Twierdzenia powoda, że wymaganie od niego przeprowadzenia dodatkowych badań paliwa prowadziłyby w istocie do uniemożliwienia mu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży paliw niejako z

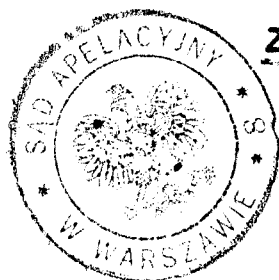
góry zakłada, że zdarza się, iż do sprzedaży trafia paliwo o wskaźnikach jakościowych niezgodnych z obowiązującymi przepisami, ale należy przejść nad tym do porządku, bo tak naprawdę nie ma możliwości tego uniknięcia. Przy takim założeniu kontrole byłyby zbędne a konsumenci narażeni na zakup paliwa o nieodpowiedniej jakości a warunki udzielonej koncesji naruszane.

Dlatego też zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 233 k.p.c. jak i art. 355 § 1 i 2 k.c. jest nieuzasadniony. Natomiast zarzut naruszenia art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawa energetycznego jest niezrozumiały bowiem ten przepis dotyczy wymogu uzyskania koncesji przy prowadzeniu działalności gospodarczej m.in. przy obrocie paliwami ciekłymi a taką koncesję powód na mocy decyzji z dnia 16 stycznia 2003 r. Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, uzyskał.

Nie jest także uprawniony zarzut błędnego zastosowania art. 56 ust. 1 pkt 12 Prawa energetycznego. Prezes wymierzając powodowi obligatoryjną, po stwierdzeniu okoliczności podlegającej karze, karę pieniężną w kwocie 36.000 zł., do jej ustalenia przyjął przychód z działalności koncesjonowanej osiągnięty przez przedsiębiorcę w 2005 r. i stanowi ona 0,17% tego przychodu, podczas gdy górna granica kary wynosi 15% przychodu. Skoro niekwestionowana przez powoda wartość sprzedaży z działalności objętej koncesją w 2005 r. wynosiła 20.939.282, 78 złotych nie wydaje się aby powód nie mógł zapłacić kary w wysokości określonej w zaskarżonej decyzji, skoro stopień szkodliwości czynu był znaczny, a apelujący nie uzasadnił z jakich przyczyn domaga się ustalenia kary pieniężnej jedynie w wysokości jednego tysiąca złotych. Należy przy tym pamiętać, że kara pieniężna ma spełnić *de facto* funkcję zmuszającą przedsiębiorcę do określonego działania na przyszłość, a w tym wypadku do podejmowania takich działań aby w przyszłości nie dochodziło do naruszania warunków

udzielonej koncesji. Nadto prawidłowo wskazał Sąd Okręgowy, że nie ma wątpliwości, iż przy wymieraniu kary Prezes uwzględnił wszystkie okoliczności umniejszające winę przedsiębiorcy, bo w przeciwnym razie kara byłaby bardziej dotkliwa. W ocenie Sądu II instancji wymierzenie kary w symbolicznej kwoce 1.000 złotych nie spełniałoby jej celu.

Mając powyższe na względzie, Sąd Apelacyjny w Warszawie na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

Na oryginale właściwe podpisy.
Za zgodność z oryginałem stwierdzam
Sekretarz Sądowy

A handwritten signature in black ink, written over the typed name of the court secretary.